

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 12.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 12. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítania magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhet. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végző megoldását (tisztázatot) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázatot! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

Massilia bezárja a kapuit Caesar előtt

A Caesar és Pompeius közötti polgárháborúban Caesar megindul Galliából Itália felé. Útvonalán fontos katonai szerepe van Massilia (a mai Marseille) városának, ezért a szenátus, amelynek a nevében harcol Pompeius, ráveszi a város polgárait, hogy zárják be kapukat Caesar előtt, sőt katonai alakulatokat is küld oda.

Quo¹ cum venisset, cognoscit profectum² Domitium³ ad occupandam Massiliam navibus actuariis septem, praemissosque⁴ etiam legatos Massilienses domum, nobiles adulescentes, quos ab urbe discedens Pompeius erat adhortatus, ne nova Caesaris officia veterum suorum beneficiorum in eos⁵ memoriam expellerent. Quibus mandatis acceptis Massilienses portas Caesari clausurant; Albicos⁶, barbaros homines, qui in eorum fide⁷ antiquitus erant montesque supra Massiliam incolebant, ad se vocaverant; frumentum ex finitimis regionibus atque ex omnibus castellis in urbem convexerant; armorum officinas in urbe instituerant; muros, portas, classem reficiebant.

¹ Ti. Galliába, a mondat alanya: Caesar.

² profectum – profectum esse

³ Domitius – Cn. Domitius Ahenobarbus, Pompeius hadvezére.

⁴ praemissos – praemissos esse. A város képviselői Rómában jártak, hogy a szenátus tanácsát kérjék.

⁵ beneficium in eos – in eos jelentése itt: velük szemben tanúsított, irányukban megnyilvánuló.

⁶ Albicus – albikuszok, galliai hegyi pásztornép.

⁷ in eorum fide erant – védelmük alatt álltak

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 12.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 12. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

1. Tegye át a megadott alakokat egyes számból többes számba, illetve fordítva! (8 pont)

de mulieribus pulchris

mare ferocius

hac dea

de senatibus veteribus

2. Egészítse ki a mondatokat a megadott szavak megfelelő jelentésű alakjaival! (3 pont)

Hitványabb dolog az ezüst az aranynál, az erényeknél pedig az arany hitványabb.

..... (*vilis 2*) argentum est auro, virtutibus aurum.

A vágyakat követni a legkönnyebb dolog.

Cupidines sequi (*facilis 2*) est.

Jól elvégezni a kötelességünket dicsőséges dolog.

Officium (*bonus 3*) conficere clarum est.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Tegye az imperfectumban álló alakokat perfectumba, a perfectumban állókat imperfectumba! (4 pont)

narras

narrati sumus

narraremini

narraverunt

4. Képezze a gero 3 gessi, gestum ige megjelölt alakjait! (4 pont)

part. inst. act. fem. plur. acc.

inf. impf. pass.

part. impf. act. neutr. plur. nom.

gerundium abl.

5. A következő összetett mondatokat alakítsa át igeneves szerkezetű egyszerű mondatokká! (6 pont)

Miután ezek a dolgok kiderültek, Caesar Ilerdába távozott.

Postquam hae res cognitae sunt, Caesar Ilerdam profectus est.

.....

.....

Pompeius csapatokat küldött, hogy megvédjék a hidat.

Pompeius cohortes misit, ut pontem defenderent.

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Oldja meg a következő összetett mondatokkal kapcsolatos feladatokat! (5 pont)

a) A polgárok a consulokat kérdezgették, hogy az aedilisek mikor fogják a gabonát a városba szállítani.

Milyen alárendelt mellékmondat oldható meg a latin fordítás?

.....

Alkossa meg az alárendelt mellékmondat állítmányát!

Cives consules interrogabant, quando aediles frumenta in urbem
(*apporto I*).

Alakítsa át úgy az alárendelt mellékmondat állítmányát, hogy a jelentés ez legyen:

A polgárok a consulokat kérdezgették, hogy az aedilisek mikor szállították a gabonát a városba.

Cives consules interrogabant, quando aediles frumenta in urbem

b) A polgárok a forumra mentek, hogy consulokat válasszanak.

Milyen alárendelt mellékmondat oldható meg a latin fordítás?

.....

Alkossa meg az alárendelt mellékmondat állítmányát!

Cives in forum iverunt, ut consules (*creo I*).

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Írja a latin szavak mellé egy-egy a mai magyar nyelvben továbbélő származékukat, és hogy mit jelent az a szó a mai használatban! (3 pont)

antiquus 3

expedio 4 -ii/ivi, -itum

contra (+ acc.)

8. Írja a megadott szavak mellé egy latin szinonimájukat! Teljes szótári alakokat adjon meg! (2 pont)

do 1

arbitror 1

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	8	
	2. feladat	3	
	3. feladat	4	
	4. feladat	4	
	5. feladat	6	
	6. feladat	5	
	7. feladat	3	
	8. feladat	2	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		75	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: